

ORBIE, DIBUIXA'M UN XAIBOTÓ

7 - 10
anys

- Creativitat
- Enginy
- Il·lustració
- Llibres
- Humor

Autor/a: Frédéric Wolfe

Il·lustradora: Orbie

Pàgines: 40

Data de publicació: març 2023

L'autor i guionista **Frédéric Wolfe** multiplica els projectes infantils per a un públic que va des de la primera infantesa fins a l'adolescència. A través dels seus àlbums, novel·les i sèries de televisió, oscil·la amb plaer entre l'humor absurd i l'emoció pura. El seu primer àlbum *Des roches plein les pocket* (Éditions Fonfon) li va valer el Premi Cécile-Gagnon el 2017 i la seva primera novel·la Tara tocaria va ser finalista dels Premis Literaris del Governador General el 2021. <https://www.frederickwolfe.ca/>.

Orbie il·lustra i escriu llibres per a nens i li encanta. Especialment quan riu a riallades mentre treballa. Adoptada de Gaspé des que era adulta, encara riu dels acudits sobre pets. Això és perquè ha conservat el seu cor infantil, que és força pràctic en la seva professió. Té 7 gallines, 2 gats, 2 peixos, massa llapis i 2 fills. Estan molt orgullosos de ser una font inesgotable d'inspiració per a la seva mare, fins i tot si és probable que en tinguin ressentiment quan siguin adolescents. Mentrestant, Orbie es reuneix amb joves i grans per intentar que vulguin dibuixar i escriure. <https://www.orbie.ca/>.

ETAPES EDUCATIVES

Cicle inicial i mitjà de Primària

SINOPSI

- Aquesta és la caixa. El xai que vols és a dins. (*El petit príncep. Antoine de Saint-Exupéry. Cap. II*)

Més que un llibre, *Orbie, dibuixa'm un xaibotó* es tracta d'un joc, una divertida picada d'ullet en homenatge al clàssic de la literatura universal. Un àlbum esbojarrat en què els autors són també els entremaliats protagonistes que viuen dins de les seves pàgines, intentant sense èxit representar la criatura que Fred ha inventat, però de la qual ni ell mateix en sap l'aspecte. Només pot aportar algunes confuses indicacions que no ajuden Orbie, la il·lustradora, per més que intenti dibuixar-la al seu gust. Desesperada, recorre a la mateixa solució que l'aviador ofereix al petit príncep: una caixa, encara que una inoportuna ensepegada amb els números de la pàgina li arruïna la idea.

Tot i que pugui semblar estrany, potser la millor manera d'abordar aquest llibre sigui començant per la darrera pàgina, on hi ha els agraiments. El primer és molt important per interpretar aquesta història.

- Busqueu informació sobre Antoine de Saint-Exupéry i la seva obra més coneguda.
- Llegiu en veu alta el capítol II d'*El Petit Príncep* i observeu-ne les il·lustracions.
- Formuleu hipòtesis sobre el contingut i el significat de la caixa.
- Dibuixeu el petit príncep al costat de la caixa.
- Trobeu les semblances i les diferències entre les dues històries.

Aquest àlbum és un joc entremaliat on assistim a la construcció del propi llibre, en què participen els seus autors convertits en personatges.

- Identifiquen els recursos emprats per a aquesta finalitat: pàgines doblegades, ensopegada amb els números, taca de pintura, al·lusions a pàgines anteriors, intervenció de l'editor.
- Dedueu, a partir de les pàgines, els diferents oficis que intervenen en la producció d'un llibre (escriptor, il·lustradora, editor, traductora, impressor...).
- Contacteu amb algun d'ells o convideu-lo a classe per respondre les preguntes del grup sobre la seva feina. Des de BiraBiro Editorial us poden facilitar contactes.
- Situeu sobre el mapa el país dels autors on aquest llibre va ser publicat inicialment, i dibuixeu-ne la bandera.
- Copieu el títol original i aprendeu alguna altra paraula bàsica en la mateixa llengua (*gràcies, hola ...*).

Que l'autor aparegui a la seva obra no és exclusiu de la literatura, podem trobar exemples també en altres arts, com ara la pintura o el cinema.

- Analitzeu alguna pintura famosa on l'autor s'hagi representat a si mateix. Potser

els exemples més destacats són *Las meninas*, de Velázquez, o el fresc de les estances vaticanes *L'escuela d'Atenes*, obra de Rafael en què el pintor és l'únic personatge que mira directament l'espectador.

- Descobriu alguns dels artistes més destacats de la història a partir dels seus autoretrats (serveixin com a exemple Leonardo, Dürer, Sofonisba Anguissola, Artemisia Gentileschi, Velázquez, Goya, Van Gogh, Gauguin, Frida

Kahlo, Picasso...). Distribuiu-los en una línia temporal o centreu-vos en una figura concreta segons el nivell i l'interès del grup.

Tot el llibre gira al voltant d'aquesta paraula inventada per Fred que ni ell mateix sap definir: el *xaibotó*.

- Feu una llista entre tots de paraules compostes conegudes.
- Promoveu un concurs d'invents imaginaris que puguin definir-se amb una paraula composta (petagrans, tremolors, còpia deures, etc). Amplieu-lo a altres llengües segons les possibilitats del grup.

Fa molt de temps que Fred està intentant dibuixar el maleït xai sense aconseguir-ho, per això demana ajuda a Orbie.

- Calculeu el nombre de dies que ha passat Fred dibuixant el seu xaibotó.
- Formuleu el resultat de diferents maneres (un mes, quatre setmanes i tres dies, tres desenes i una unitat...).

Al principi Orbie suposa el que és evident, que la paraula es refereix a un xai anomenat Botó. Aprenem una mica més sobre el bestiar oví.

- Classifiqueu el xai entre els animals i elaboreu una fitxa completa sobre la seva espècie.
- Confeccioneu un glossari de paraules afins a xai (borrec, carner, lletó, ovella...).
- Situeu l'origen de la ramaderia i valoreu la revolució que va suposar el neolític en la nostra forma de vida.

ORBIE, DIBUIXA'M UN XAIBOTÓ

Autor/a: Frédérick Wolfe

Il·lustradora: Orbie

Pàgines: 40

Data de publicació: març 2023

ETAPES EDUCATIVES

Cicle inicial i mitjà de Primària

SINOPSI

- Aquesta és la caixa. El xai que vols és a dins. (*El petit príncep. Antoine de Saint-Exupéry. Cap. II*)

Més que un llibre, *Orbie, dibuixa'm un xaibotó* es tracta d'un joc, una divertida picada d'ullet en homenatge al clàssic de la literatura universal. Un àlbum esbojarrat en què els autors són també els entremaliats protagonistes que viuen dins de les seves pàgines, intentant sense èxit representar la criatura que Fred ha inventat, però de la qual ni ell mateix en sap l'aspecte. Només pot aportar algunes confuses indicacions que no ajuden Orbie, la il·lustradora, per més que intenti dibuixar-la al seu gust. Desesperada, recorre a la mateixa solució que l'aviador ofereix al petit príncep: una caixa, encara que una inoportuna ensopegada amb els números de la pàgina li arruïna la idea.

7 - 10
anys

- Creativitat
- Enginy
- Il·lustració
- Llibres
- Humor

- Localitzeu els comerços de la nostra localitat on es venguin productes derivats de la ramaderia ovina (carn, formatge, roba, bosses, calçat, catifes, mantes...).
- Deduiu alguns oficis relacionats amb aquesta activitat i classificar-los al seu sector corresponent.

El xai sol exemplificar al nostre imaginari la mansuetud i innocència, mentre que el seu enemic el llop és la maldat personificada.

- Identifiqueu les qualitats amb què solem representar el xai, el llop i altres animals als contes.
- Llegiu la fable de Samaniego *El pastor i el llop*.
- Pregunteu a avis i familiars per dites o refranys en què els bous o ovelles siguin protagonistes.
- Deduiu i comenteu-ne el significat, i elaboreu entre tots un refranyer.

Però el xai no és ni de bon tros l'únic animal que ha dibuixat Orbie.

- Localitzeu altres animals representats a l'àlbum, i completar la llista amb la veu de cadascun i la seva onomatopeia corresponent.
- Distingiu els animals imaginaris (argonant, pillipels, macratata...) i creeu-ne de nous. Podem animar cada alumne a dibuixar un animal real, tallar-lo per la meitat, i combinar a l'atzar diferents caps i peus per obtenir noves creacions. Els posarem nom sotmetent a votació les diferents propostes presentades.
- Investigueu sobre el griu, criatura mitològica meitat àliga meitat lleó.
- Identificar altres històries en què apareixen animals imaginaris (unicorns, dracs, pegasos...).

El botó, la segona part de la paraula, també es pot prestar a confusió. Probablement pensem en aquesta peça que es fa servir per cordar la roba, però en realitat el mateix terme serveix per referir-se a moltes altres coses.

- Consulteu al diccionari les diferents accepcions per al terme botó.

- Dibuixeu-ne alguns exemples.

- Cosiu un botó a una peça de roba.

Ara potser estem en condicions de crear per fi el nostre propi xaibotó, singularment o en grup.

- Decidiu si xaibotó és nom o adjectiu, si comú o propi, concret o abstracte, així com les possibles característiques de la criatura (per exemple si es tracta d'un animal: hàbitat, dieta, locomoció, so, etc...).

- Redacteu una descripció i dibuixeu-lo individualment basant-nos-hi.

- Reproduïu-lo amb diferents tècniques d'il·lustració (aquarel·la, ceres, trempa, collage, puntillisme, digital...) o plàstiques (plastilina, modelatge - potser hem decidit que és un titella format amb xaibotós i botons, per exemple).

- Munteu una exposició de xaibotons.

- Graveu un petit vídeo documental sobre la vida del xaibotó, incloent-hi la recepta de la tarta de xuclaxú, el seu favorit.

Tot l'àlbum se centra en els diàlegs que mantenen Fred i Orbie, plasmats en entrepans de diferent color per a cadascú.

- Distingiu els diferents tipus d'entrepans presents als còmics (diàleg, narració, pensament, emoció...).

- Identifiqueu els elements que fa servir Orbie per representar la seva alegria, frustració, dolor o enuig (cors, foc, fum, estrelles, raigs, etc).

- Representeu la història teatralitzada distribuint les diferents pàgines, amb lectura en veu alta que interpreti les emocions assenyalades.

- Dibuixeu altres elements usats als còmics per transmetre enuig (bombes, tempestes, calavera...) o altres emocions.

- Utilitzeu aquests recursos en el dibuix de vinyetes que autoretratin situacions personals d'alegria, enuig, tristesa, sorpresa o por.

- Busqueu i representeu amb exemples diferents onomatopeies usades freqüentment als còmics (boom, sniff, bang, crash...).

- Creeu un petit còmic amb les aventures del nostre xaibotó.

Segons l'interès del grup, podem aprofitar per aprofundir una mica més al món del còmic.

- Elaboreu entre tots una llista de personatges famosos del còmic i conèixer els seus dibuixants.

- Identifiqueu alguns autors destacats i les seves creacions més conegudes (Hergé, Uderzo, Quino, Toriyama...).

- Aproveu-vos a la figura de Josep Madorell, Ibañez, Escobar, o un altre historietista local escollit pel grup.

Com que Orbie es dona finalment per vençuda, Fred recorre a una altra il·lustradora canadenca, Elise Gravel.

- Inventeu la segona part d'aquesta història: Elise, dibuixa'm un xaibotó. Narreu-la des del punt de vista de la il·lustradora, com a diari.

- Redacteu un anunci buscant il·lustradora disposada a dibuixar un xaibotó.

- Reconegueu diferents tècniques d'il·lustració.

- Vegeu i identifiqueu l'obra de destacats il·lustradors com Maurice Sendak (*On viuen els monstres*), Beatrix Potter (*Peter Rabbit*), Jean de Brunhoff (*Babar*), etc.

- Conegueu l'obra d'algun il·lustrador propi, com ara Juan Ferrándiz, Carme Solé, Miguel Calatayud, Maria Rius, Pilarín Bayés...

